

De yngste barna i åpen barnehage

De åpne barnehagene retter i stor grad tilbudet sitt mot barn i alderen 0-6 år, men de fleste faktiske brukerne er barn under tre år. Dette får konsekvenser for samspill, organisering og tilrettelegging av det fysiske rommet.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 22.11.2019

Refleksjonsspørsmål

- Hvilke aktiviteter tilbyr vi i dag som passer særlig godt til de yngste barna som kommer i barnehagen vår?
- Hvilke målsetninger har vi for arbeidet med de yngste barna?
- Kan vi videreutvikle og presisere målsetningene våre med tanke på rammeplanens vektlegging av aktiviteter og arbeidsformer som gir mulighet for å oppdage og utforske og forstå de nære omgivelsene?
- Hvordan kan vi stimulere til mer undring og nysgjerrighet hos de yngste barna i barnehagen?

Åpen barnehage er et sted for barn i alderen 0-6 år og deres omsorgspersoner. I mange åpne barnehager er den største andelen barn i alderen 0-2 år.

Åpne barnehager har mange aktiviteter som passer for de ulike aldersgruppene. En åpen barnehage på Østlandet hadde svært mange deltakere i alderen 0-2 år, og dette satte i gang tanker hos personalet om hvordan de kunne vekke denne aldersgruppens engasjement gjennom nye aktiviteter som stimulerer til fysisk aktivitet og engasjerer alle sansene.

Et av fagområdene i rammeplanen er «Antall, rom og form». Formålet er at barnehagen skal bidra til at barna får mulighet til å oppdage og utforske sin omverden, og «... forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet», og at «Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det

handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger». Med bakgrunn i dette ønsket personalet å gi de yngste barna en ny stimulerende aktivitet som ga mulighet både for lekende og undersøkende arbeid tilpasset denne aldersgruppen.

Praksiseksempel - sansekassen

Mange barn kommer til ulike barnehager med «ferdig lekte leker», altså leker hvor det er bestemt på forhånd hvordan lekene skal lekes med. Barnehagen vår er intet unntak. Vi ønsket derfor å utfordre oss selv – og lage noe til samlingene med barna, uten at det trengte å være den ordinære ringen man sitter i og synger sammen med barna (Pedagogisk leder i åpen barnehage på Østlandet).

Med det som utgangspunkt kom de ansatte på ideen om å lage en sansekasse som ville stimulere undring og nysgjerrighet hos de yngste barna i barnehagen.

Vi laget en «prototype» av en stor pappeske, her monterte vi lys, lyd og dekorerte den i lilla. Inni har vi lagt puter, og hengt opp forskjellige ting som barna kan kjenne på, rive og dra i. Kassen skulle vise seg å være veldig populær og det var spennende å se hva som opptok barna når de testet ut kassen (Pedagogisk leder i åpen barnehage på Østlandet).

Sansekassen ble godt likt hos de yngste barna. Med den fikk de muligheten til å bruke alle sansene sine ved å se på, ta og føle på, smake og lukte på de ulike tingene som var hengt opp mens de beveget seg rundt inne i sansekassen.

Et annet av rammeplanens fagområder er Kunst, kultur og kreativitet: «I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser,

Praksiseksempel - kreativitet blant de yngste

Ved å gi de yngste barna muligheten til å utforske en sansekasse med alle dens muligheter og slik gi tilgang til «ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer», bidro dette utviklingsarbeidet også til å sette i gang kreative prosesser hos de yngste barna i tråd med rammeplanen.

Med tanke på barna har vi erfart at de velger mange ulike deler av sansekassa å undersøke. Ikke alle går rett på lyslenken, som man kanskje skulle tro. Det var et par unger som fokuserte mye på en type pappdør som pappesken har, og det var noen som fant de små tingene som var rare å ta på, for eksempel konglene (Pedagogisk leder i en åpen barnehage på Østlandet).

De ansatte i den åpne barnehagen på Østlandet var fornøyd med prøveprosjektet med sansekassen. De har nå satt seg som mål å lage en større og mer solid sansekasse som kan fastmonteres i barnehagen.

Fagartikkel

Fagartikkel av Kirsten E Jansen, Universitetet i Agder

- [De yngste barna i åpenbarnehage](#)